یادداشت روز

دکتر حامد رحیم‌پور
international@khorasannews.com

بن سلمان به آخر خط رسیده است؟

محمد بن سلمان، قاتل خاشقچی و زندانبان شاهزادگان متمول سعودی در هتل ریتز کارلتون و قاتل کودکان و زنان بی گناه یمنی که همه تخم مرغ هایش را در سبد رفاقت با دولت دونالد ترامپ ریخته بود، هیچ گاه روزگارش را چنین خوار تصور نمی کرد. حالا آن که این شاهزاده سعودی را به چنین جایگاهی رسانده از کاخ سفید رفته و «MBS» سردرگم تر از قبل شده است. در پرونده یمن، بن سلمان با قطع امید کامل از پیشبرد عملیات نظامی و با تغییر معادلات و ایجاد موازنه وحشت توسط انصارا...، خود را ناکام بزرگ این جنگ هفت ساله می داند. هدف ظاهری بن سلمان از این جنگ، بازگرداندن عبد ربه منصور هادی، رئیس جمهور مستعفی یمن به صنعا، پایتخت بود، اما هدف واقعی وی، نشان دادن توانایی های فردی برای اثبات صلاحیت خود جهت رسیدن به کرسی پادشاهی عربستان سعودی بود. با گذشت هفت سال از این جنگ، نه هدف ظاهری تأمین شد و نه هدف واقعی. پایداری حکومت بشار اسد در سوریه و همگرایی بیشتر نیروهای شیعی در منطقه به‌ویژه در عراق نیز موازنه را به نفع محور مقاومت و به ضرر سعودی تغییر داد. فروش بخشی از سهام آرامکو در کنار افزایش مالیات‌ها و مصادره اموال شاهزادگان تبعاتی دارد که به نظر می رسد اکنون گریبان این شاهزاده خام را گرفته است. افزون بر این، مصالحه با قطر نیز اولین پس‌لرزه مهم ویران شدن کاخ آرزوهایش همزمان با پیروزی بایدن محسوب می شود. اما دومینوی ناکامی ها و تحقیرهای بن سلمان به همین جا ختم نمی شود. پس از آن که دولت جدید آمریکا همزمان با اعلام پایان حمایت نظامی از ائتلاف سعودی در جنگ یمن از قصد خود برای ارائه گزارش محرمانه قتل جمال خاشقچی به کنگره خبر داد، کاخ سفید در یک بی محلی آشکار به ولیعهد سعودی رسما اعلام کرد که بن سلمان را همتای خود نمی داند و روابط با ریاض را از طریق شاه عربستان پیگیری می کند. همزمانی اعلام پایان حمایت نظامی آمریکا از عربستان در تهاجم نظامی به یمن با خارج کردن پرونده قتل خاشقچی از اسناد طبقه بندی شده محرمانه می تواند به معنای آن باشد که دولت جدید آمریکا قصد دارد یکی از اضلاع ترامپیسم را از گردونه سیاست خارج کند. موضع جدید کاخ سفید نیز که تاییدی بر نادیده گرفتن کلی بن سلمان توسط واشنگتن و خودداری از تعامل با اوست. البته باید در نظر داشت که تفاوت نگرش سیاسی دموکرات‌ها و جمهوری‌خواهان، در سیاست‌های خاورمیانه‌ای از جمله شاخصه‌های همیشگی در سیاست خارجی آمریکا به شمار می‌رود. این سیاست‌ها با ویژگی‌های شخصی ترامپ در چهار سال گذشته بسیار پررنگ‌تر و برجسته‌تر شده بود. لذا پیداست که بن سلمان علاوه بر نگرانی هایی که بدان اشاره شد، نگران اجرای سیاست‌هایی باشد که در دوران بایدن روند تحولات منطقه را به زیانش تغییر دهد و موقعیت متزلزل کنونی عربستان در منطقه را بازهم در معرض زیان‌ها و کاستی‌های بیشتر قرار دهد، کما این که تحرکات چند هفته اخیر بن سلمان و دیدارهای وی با مقامات مختلف سیاسی و رسانه‌ای منعکس کننده این نگرانی شدید اوست. خلاصه آن که همراهی بن سلمان و بن زاید با ترامپ و نتانیاهو این چراغ سبز را به ولیعهد عربستان داده بود که در ازای باج دادن به دولت ترامپ و رژیم صهیونیستی علاوه بر این جنایت جنگی در یمن در داخل نیز مخالفان و رقبا را سرکوب کند. البته این به معنای آن نیست که دولت بایدن مخالف سیاست های قبلی آمریکا در منطقه عمل خواهد کرد بلکه به نظر می رسد حاکمان کاخ سفید یا تاریخ مصرف این مهره ها را تمام شده می دانند یا حضور آن ها را برای ظاهر اجرای این سیاست ها نامناسب. به نظر می‌رسد اگر این تحولات را در یک بسته مرتبط به هم ارزیابی کنیم می توانیم نتیجه گیری کنیم که دولت جدید آمریکا برای فرار از پیامدهای فاجعه انسانی در یمن، تغییر مهره ای سوخته و ژست حقوق بشری قصد دارد یکی دیگر از اضلاع ترامپیسم را قربانی کند. هر چند دولت آمریکا اعلام کرده عربستان به عنوان متحد این کشور باقی خواهد ماند اما با تحولات در حال وقوع این احتمال وجود دارد که این اتحاد با تسهیل به قدرت رساندن مهره دیگری در خاندان آل سعود ادامه پیدا کند، مهره ای که همچون محمد بن نایف وزیر کشور و ولیعهد سابق از حمایت دموکرات‌ها برخوردار باشد.

رئیس جمهور: شرط ترامپ برای بازگشت به برجام قرار دادن برنامه موشکی و منطقه ای بود اما قبول نکردیم

روایت روحانی از پیام های ملاقات ترامپ

نظر جمهوری اسلامی درباره سلاح هسته ای هیچ تغییری نمی کند و مبتنی بر فتوای رهبر معظم انقلاب است

مجاور- کمتر از یک هفته دیگر تا پایان ضرب‌الاجل هسته ای ایران زمان باقی نمانده و بند ۶ قانون «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها» اجرا خواهد شد و بر اساس آن دولت موظف شده تا ضمن توقف اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی نظارت ها بر برنامه هسته ای ایران را تا میزان نظارت‌های پادمانی کاهش دهد. حالا اما همان طور که دولت پیش از این هم نشان داده و رئیس جمهور نیز در سخنان روز گذشته خود به آن اشاره کرد این قانون بی برو برگرد اجرا خواهد شد: «دولت با وجود آن که صراحتا نظرش را درباره این قانون اعلام کرده است، اما قانون را اجرا خواهد کرد.» رئیس قوه مجریه البته در ادامه تذکری هم داد: «نکته مهم درباره این موضوع این است که باید دقیق سخن بگوییم. آن چه اجرا خواهد شد این است که ایران اجرای پروتکل الحاقی را از ۵ اسفند متوقف خواهد کرد اما قرار نیست هیچ بازرسی از ایران اخراج شود. اخراج بازرسان در افکار عمومی جهانی به این معنا تفسیر خواهد شد که می خواهیم به دنبال سلاح هسته‌ای برویم که این به هیچ وجه صحیح نیست. باید دقیق حرف بزنیم.» صحبت های رئیس جمهور اما به همین جا ختم نشد و حجت‌الاسلام روحانی برای اولین بار ناگفته هایی از پیام ها و درخواست های مکرر ترامپ برای ملاقات با مقامات ایرانی را بیان کرد: «در همان سال ۹۷ که ترامپ با فشار اسرائیل و عربستان و تندروهای داخلی آمریکا از برجام خارج شد، پس از سخنرانی اش در مجمع عمومی سازمان ملل تا عصر همان روز هشت بار برای ما پیام فرستادند که ترامپ به دنبال انجام ملاقات با ماست. روز بعد که قرار بود بنده در مجمع عمومی سخنرانی کنم، رئیس جمهور فرانسه پیام آورد که اگر ایران بپذیرد دو بند به برجام افزوده شود مبنی بر این که ایران قبول می کند در آینده درباره نقش‌آفرینی منطقه‌ای و موضوع موشکی مذاکره کند، ترامپ بلافاصله به برجام باز خواهد گشت، اما ایران اعلام کرد که برجام قابل تغییر نیست و ما قبول نکردیم». رئیس جمهور در ادامه گفت: «در سال ۹۸ هم در حاشیه حضورم در نیویورک به ما پیشنهاد کردند که اگر قبول کنید که جلسه ۱+۵ با حضور سران هفت کشور برگزار شود، ترامپ بلافاصله بعد از جلسه اعلام خواهد کرد که به برجام باز می گردد، اما تاکید جمهوری اسلامی این بود که اگر بناست چنین جلسه‌ای تشکیل شود، ترامپ باید پیش از برگزاری جلسه بازگشت به برجام را اعلام کند.» رئیس جمهور در ضمن این ناگفته های خود به اروپایی ها و تیم جدید سیاست خارجی آمریکا یاد آور شد که مسئله موشکی و امنیت ایران به هیچ عنوان قابل مذاکره نیست: «اروپا بداند اگر ما می خواستیم مسئله موشک و منطقه را نه این که اضافه کنیم بلکه به عنوان بحث برای آینده قبول کنیم، ترامپ همان اول برگشته بود. این پیغام رسمی بود، خودتان هم می‌دانید که پیام‌آورنده هم خودتان بودید. پس در برجام چیزی اضافه نخواهد شد آن چه که مد نظر شماست نه راجع به منطقه نه راجع به سلاح و دفاع ایران، همین برجامی که هست یا می‌پذیرید یا قبول نمی کنید.» حجت الاسلام روحانی در بخش دیگری از سخنان خود گریزی هم به اظهارات اخیر حجت الاسلام علوی وزیر اطلاعات زد و با اشاره به این که سلاح کشتار جمعی و هسته ای در برنامه دفاعی ایران جایی ندارد، خاطرنشان کرد: «اگر همه دنیا به ما بگویند خیلی خوب است ایران سلاح هسته‌ای داشته باشد، نظر ما تغییر نمی کند، نظر ما، نظری است که مقام معظم رهبری به عنوان فتوا اعلام کردند. همان عهدی است که در ان پی تی وپادمان بستیم از این عهد خارج نخواهیم شد.»

گفت‌وگوی تلفنی مرکل- روحانی

همه این ها در حالی است که روحانی عصر دیروز با آنگلا مرکل گفت وگوی تلفنی داشت. این گفت وگو، نخستین تماس رهبران تروئیکای اروپایی با رئیس جمهور در دور تازه تلاش های دیپلماتیک برای حفظ برجام، پس از تغییرات در واشنگتن است. رئیس جمهور در تماس تلفنی با صدراعظم آلمان گفت: اگر واقعا به دنبال حفظ برجام و اهداف آن هستیم باید کارآمدی آن را در عمل و در چارچوب ساختار تدوین شده ببینیم و اروپا باید در عمل آن را اثابت کند. وی افزود: ورود موضوعات جدید به برجام غیر ممکن است؛ تنها راه حفظ برجام لغو تحریم‌های غیرانسانی آمریکاست. مرکل نیز بر ضرورت حفظ برجام به عنوان یک توافق بین‌المللی تاکید کرد و حل و فصل اختلاف نظرها از مسیر گفت و گو و تقویت روابط دوجانبه و همکاری همه کشورها برای حفظ امنیت و ثبات منطقه را خواستار شد.

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف‌های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ ایتا، آی‌گپ، سروش: ۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰ نمابر: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۲۹

- واقعا مسئولان نمی توانند قیمت مرغ را سه روز ثابت نگه دارن؟ قیمت مرغ داره مثل طلا هر روز بالا می ره!
- چرا کمک های معیشتی که قرار بود تا اسفند واریز کنند، واریز نشده؟ کجا باید مراجعه کرد؟
- دولت میوه رو سه ماه قبل عید از تو بازار جمع می کنه و موجب گرونی میوه در دی و بهمن و اسفند می شه. در شب عید، قیمت ها را چند برابر به مردم می فروشه. وای به حال مردم!
- هر نوع متلکی اگر برای رئیس جمهور باشه چاپ می کنید اما ۱۰ پیام محترمانه بیشتر دادم که چرا سامانه ثنا به روز نیست و احکام و آرای محاکم با تاخیر زیاد ثبت می شود اما انگار نه انگار که پیامی ارسال شده!
- به دوست استقلالی که بردهای پرسپولیس را آبکی نامیده بود عرض می کنم اگر ما طرفداران پرسپولیس قهرمان، غذای نذری برای بازیکنان استقلال بدهیم تضمین می دهند که با ختن های دوغکی استقلال تمام شود؟
- وقتی مدارس تعطیل است مردم مسافرت می‌روند، ولی اگر مدارس حضوری شود خانواده ها مجبورند به خاطر بچه ها در خانه بمانند.
- تا زمانی که اصطلاح «رجل سیاسی» از قانون اساسی حذف نشود، شخصیت های تکراری نامزد ریاست جمهوری خواهند شد.
- تمام بولوارهای منتهی به میدان فردوسی تبدیل شده است به پخش غذای نذری و اشخاصی که ساعت ها منتظر این غذاها هستند. این برای شهر و میدان اصلی آن چهره زیبایی دارد؟
- لطفاً درباره نحوه فروش خودروی لیفان X۷۰ در نمایندگی های مربوط یک گزارش تهیه کنید، این نحوه فروش به دور از انصاف و مروت است.
- کرونای انگلیسی خیلی به کودتای انگلیسی شباهت دارد.
- دولت داره چه کار می کنه با مردم؟ گوشت کیلویی ۱۴۰ هزار تومان شده! کسی حواسش هست؟
- ساختمان قبلی نمایشگاه بین المللی برای ایجاد یک بخش قرنطینه اجباری افرادی که دچار بیماری شده اند جای خوبی بود تا خانواده هایی که توان مراقبت از افراد کرونایی را ندارند به آن جا منتقل شوند. اکنون هم یک ورزشگاه را باید آماده کرد. با روند افزایشی که یکهو خودش را نشان می دهد و ویروس قوی جهش یافته تعداد زیادی را درگیر می کند!
- چرا این قدر دروغ؟ چرا یارانه معیشتی ۱۲۰ هزار تومان را به ما دو برادر اعصاب و روان بهزیستی ندادید؟ سه ماه از زمانی که گفتید گذشته ما دو نفر بیکاریم و درآمدی هم نداریم.
- داریم به کجا می رسیم؟ در سبزوار، درهای فلزی شرکت آب و فاضلاب را خیلی از معتادان و فقرا از کوچه و خیابان ها بر می‌دارند و به ضایعاتی ها می فروشند و علاوه بر باز بودن و خطرناک بودن برای مردم و وسایل نظارتی نیست.
- حکایت رایگان شدن قبض ها چقدر جالب است. ما چون دو نفریم قبض گازمان همیشه کم میاد. دوره قبل پیام آمد به علت مصرف پایین قبض شما صفر شده. حالا این دوره با اخطار قطع چهار برابر دوره های قبل، قبض آمده! آدم می ماند گریه کند یا بخندد که مردم را چه فرض کرده اند!
- تا وقتی مدیران حقوق بگیر و غیر مسئول وجود دارند، وضعیت روز به روز بدتر خواهد شد. اسم مدیران را ببینید و تا ته قضیه را بخوانید.
- جالب است که همه می دانند منشأ اولیه کرونا چین بود اما یک بار در صداوسیما نگفتند ویروس چینی اما حالا روزی صد بار میگن ویروس جهش یافته انگلیسی. یعنی ویروس را هم سیاسی کردند! واقعا که!
- متاسفم برای مدیر عامل تامین اجتماعی و هیئت امنای آن که پس از گذشت شش ماه هنوز نتوانسته اند تکلیف همسان سازی مشاغل سخت را روشن کنند.
- جای گران کردن روزنامه فکر دیگری بکنید. مثلا صفحاتی که کمتر خواننده دارد مثل ورزش یا معما و ... را حذف کنید. حیف است روزنامه خراسان به خاطر قیمت مخاطبانش را از دست بدهد.
- بنا بر اظهارات سندرز در آمریکای ۳۵۰ میلیونی ۵۰ میلیون نفر در تامین غذای خود ناتوان هستند. آیا کسی هست که بگوید در ایران ۸۵ میلیونی چند میلیون نفر برای تامین غذای خود مشکل دارند؟
- مگر روزنامه نیستید شما؟ چرا یک جا برای نوشتن وضعیت آب و هوا اختصاص نمی دهید؟ خیر سرمان اشتراک روزنامه داریم اما از وضع آب و هوا ناآگاهیم.
- ارزاق رعیت خودتان را به کشورهای دیگر صادر نکنید. همه ناراضی اند آقایان!
- از مصاحبه ای که با بابک فردوسی، کارمند ناسا انجام دادید تشکر می کنم. اگر ستونی را به این افراد موفق اختصاص دهید مخاطبان استقبال بیشتری می کنند.
- آفتابه لگن هفت دست، شام و ناهار هیچی! حتی بیشتر از مردم کشورهای غربی اسیر و گرفتار دنیای دیجیتال، دولت الکترونیک، رایانه، فضای مجازی و... شده ایم. در عین حال برای کالاهای ساده ای مثل خوراک دام و طیور و دانه های روغنی که لازمه تولید محصولات بسیار حیاتی برای جامعه است نیازمند بیگانگانی هستیم که بعضی از آن ها به خون مان تشنه اند!
- بدجوری بوی شرط بندی در بعضی از بازی های لیگ برتر میاد. راه رفتن بازیکنان در زمین فوتبال و اشتباهات فاحش و ظاهرا عمدی روی برخی از گل ها و... باعث شده که آدم حس کند بعضی ها به فکر شرط بندی هستند. کمیته اخلاق از خواب بیدار شو!
- من یک جانبازم و گلایه دارم که کنتور برق من در شهر گلبهار جمع آوری شده اما اداره برق یک ساله پول من رو نمی ده. به مدیریت برق در مشهد هم شکایت کردم اما مرا سرگردان کردند آیا گوش شنوایی هست؟

رقابت جف بزوس و ایلان ماسک بر سر جایگاه ثروتمندترین مرد جهان

جف بزوس، مؤسس آمازون توانست عنوان ثروتمندترین مرد جهان را از ایلان ماسک پس بگیرد. ثروت ایلان ماسک در ماه ژانویه با رشد سهام تسلا و اسپیس ایکس به بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار رسیده بود. روز گذشته شاخص میلیاردرهای بلومبرگ به روزرسانی شد و نشان داد جف بزوس، مؤسس آمازون توانسته است عنوان ثروتمندترین مرد جهان را از ایلان ماسک پس بگیرد. ثروت ایلان ماسک در ماه ژانویه با رشد سهام تسلا و اسپیس ایکس به بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار رسیده بود. چند روز پیش «ایلان ماسک» هشتگ بیت کوین را در حالی به قسمت بیوگرافی توییتر خود اضافه کرد که همین هشتگ به ظاهر ساده باعث جهش ۱۵ تا ۲۰ درصدی قیمت بیت کوین شد. این تغییر و جهش ناگهانی باعث نوسانات زیادی در بازار شده و قیمت سهام برخی شرکت‌ها را به طرز چشمگیری افزایش خواهد داد. جالب این جاست که کمی بعد از این اتفاق، طی همین مدت شرکت خودروسازی تسلا اعلام کرده در ماه ژانویه یک و نیم میلیارد دلار بیت کوین خریداری کرده و انتظار دارد در آینده در معاملات خود این رمز ارز را به عنوان یک روش پرداخت قبول کند. با اعلام این خبر قیمت بیت کوین با ۱۴ درصد افزایش دیگر به نزدیک ۴۴ هزار دلار رسید.

جف بزوس رقیبش را عقب نشاند

طبق شاخص جدید میلیاردرهای بلومبرگ و طبق داده‌های مجله فوربز، جف بزوس حالا ثروتمندترین فرد جهان است. با سقوط ۲/۴ درصدی ارزش سهام تسلا در معاملات روز ۲۸ بهمن ثروت ایلان ماسک در یک روز ۳/۹ میلیارد دلار کاهش یافت. طبق شاخص جدید بلومبرگ جف بزوس با ۱۹۱ میلیارد دلار در صدر فهرست ثروتمندترین افراد جهان قرار گرفت. ایلان ماسک با ۱۹۰ میلیارد دلار به رتبه دوم سقوط کرد. این در حالی است که جف بزوس به جایگاهی بازگشت که از سال ۲۰۱۷ در دست داشت. در رتبه‌های بعدی بیل گیتس با ۱۳۷ میلیارد دلار، برنارد آرنولت از لویی ویتون با ۱۱۶ میلیارد دلار و مارک زاکربرگ از فیسبوک با ۱۰۴ میلیارد دلار قرار گرفتند. رقبای اول و دوم ثروتمندترین مردان جهان فعلا در حال رقابت با همدیگر هستند و هر لحظه با رشد و افت سهام شرکت هایشان به یکدیگر ضربه می زنند. با اوضاع رکوردشکنی بیت کوین، معلوم نیست شرکت تسلا به چند درصد سوددهی راضی می شود!

در رزمایش دریایی ایران و روسیه در شمال اقیانوس هند تمرین شد

مانور عملیات آزادسازی کشتی ربوده شده از چنگ دزدان دریایی

در مرحله دیگری از رزمایش مرکب امنیت دریایی شمال اقیانوس هند، یگان‌های شناور دو کشور ایران و روسیه، عملیات آزادسازی کشتی ربوده شده و اطفای حریق را تمرین کردند. امیر دریادار دوم «غلامرضا طحانی»، سخنگوی رزمایش مرکب امنیت دریایی شمال اقیانوس هند اظهار کرد: در دومین روز از رزمایش و بر اساس سناریوی از پیش تعیین شده، عملیات آزادسازی دو فروند کشتی تجاری که در حال دریانوردی در آب‌های بین المللی توسط دزدان دریایی ربوده شده بودند، به همت یگان‌های سطحی و پروازی انجام شد. وی افزود: در این مرحله پس از ارسال پیام اضطراری کشتی‌های تجاری به مرکز MRCC چابهار، ابتدا منطقه عملیات توسط یک فروند بالگرد SH3D نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران جست‌وجو و شناسایی شد و سپس ناوشکن «جماران» به عنوان یگان سرفرماندهی رزمایش، شناورهای رزمی مستقر در منطقه را برای انجام عملیات آزادسازی به دو گروه متشکل از یگان‌های ایران و روسیه تقسیم کرد. امیر طحانی اذعان کرد: در ادامه، نیروهای عملیات ویژه نیروی دریایی ارتش و سپاه پاسداران و روسیه با فرود آمدن از هوا و همچنین نفوذ همزمان از سطح روی عرشه کشتی ربوده شده مستقر شدند و دزدان دریایی را دستگیر و سناریوی عملیات آزادسازی کشتی را اجرا کردند. این سناریوها شامل دستگیری دزدان دریایی، مبارزه با حریق ایجاد شده در کشتی که توسط دزدان دریایی برای به تأخیر انداختن عملیات نجات ایجاد شده بود و همچنین مداوای زخمیان و مصدومان حادثه و در نهایت اجرای عملیات یدک شناور تجاری به لنگرگاه امن با موفقیت انجام شد. شب قبلش نیز عملیات تیراندازی شبانه به اهداف هوایی که از مهم‌ترین تمرینات دریایی به شمار می‌رود نیز با موفقیت انجام شد. رزمایش مرکب امنیت دریایی ایران، روسیه و هند در شمال اقیانوس هند با شعار «همکاری جمعی در دریا برای امنیت تجارت دریایی» و در منطقه‌ای به وسعت ۱۷ هزار کیلومتر برگزار شد.